

SOVJET-ESTLAND

Organ för Estlands Kommunistiska (b) Partis kommitté i Läänemaa.

Nr. 12 (23) II årgången

Torsdagen den 20 mars 1941

Pris 8 kop.

Sovjetordningen förbättrar fiskarnas levnadsförhållanden

Under den borgerliga regeringens tid var den som mest led under kapitalisternas, affärsmännens och spekulanternas ok vår fiskare. Den lilla penning som han fick för en svårt förvärvat och ofta osäker fångst gick åt för det torftiga uppehållet. Fiskredskap orkade man sällan köpa utan att taga upp lån. Allt flera fiskarfamiljer blevo skuldbelastade och sågo sig ingen utväg ur eländet. Även för de estlandssvenskar, som mestadels livnärde sig med fiske, voro förhållandena dystra. Fiskarna på Vormsö, i Rikull och på Nucko voro vid fall av större fångst tvungna att föra fisken till Hapsal för att få ett någorlunda drägligt pris. Men det hände, att man även i Hapsal fick så lågt betalt, att det knappt betäckte utgifterna för bensinen till motorn. Under goda fångstperioder hade man svårt att avyttra fångsten, emedan man på närbelägna orter inte mera behövde fisk och det inte lönade sig att fara längre bort med motorbåt. Så måste man kasta fisken tillbaka i havet eller gödsla åkern med den.

Efter det den arbetande befolkningen tog makten i sin hand i vårt land, har det energiskt och planmässigt företagits åtgärder för en förbättring av fiskarnas svåra läge. De första stegen ha nu tagits. Hela fiskeriet och fiskindustrien ledas nu enligt socialistiska grundprinciper av Fiskeriets Huvudförvaltning, som har börjat med stora förberedelser för att mottaga den första sovjetvärden på fiskeriområdet. Fiskeriets Huvudförvaltning har stora uppgifter vid att hjälpa till vid organiserandet av arteller, kooperativer och kolhosor för fiskare, ävensom med att skaffa lån för köp av fiskredskap, med att ombesörja hela fiskindustrien, fiskförsäljningen och fiskmottagningspunkterna på stränderna.

Med fiskindustriens omorganisering vill man uppnå sådana förhållanden, att fiskarna aldrig mera behöva ha svårigheter med att avyttra sin fångst.

Fiskarna se, att sovjetmakten vill förbättra deras levnadsförhållanden så mycket som möjligt. Man vill inte endast ordna deras försäljningsmöjligheter utan även utvidga och föra framåt hela vårt fiskeri samt skapa ett bättre ekonomiskt och kulturellt liv för fiskaren.

Fiskarna ha uppskattat de fördelar, som sovjetordningen ger dem. På de flesta orterna vid stränderna försiggår bland fiskarna en livlig organisering av kooperativer och arteller. I främsta led stå peipusfiskarna, bland vilka redan sju arteller arbeta. Den första artellen gav redan den första veckan 28.000 fisk.

Kooperativföreningar och arteller känna redan våra fiskare något till, ty sedan urgamla tider har man arbetat tillsammans i grupper. Båten köptes av 2-3 eller flera män, och så var det även med fiskredskapen. Tillsammans gick man till sjöss och tillsammans delade man mödor och svårigheter, tills fångsten var realiserad och vinsten rättvist fördelad. I Sovjetunionen har man gett detta samarbete socialistisk grund. Vid ett samtal med ledaren för Fiskeriets Huvudförvaltning, kamrat Kurg,

yttrade denne om de estlandssvenska fiskarna bl. a.:

"Vi ha längs kusterna i de estlandssvenska fiskeriområdena anlagt fiskmottagningspunkter, och så har man i Hapsal satt i gång med att skapa en fiskomarbetskombain, som mottager hela fångsten från de omliggande fiskmottagningspunkterna, omarbetar fisken och ordnar försäljningen av fångsten. Dessutom bygger man i Hapsal saltnings- och torkinrättningar samt iskällare. För att klarlägga grunderna för och organisera arteller och kooperativa föreningar bland de estlandssvenska fiskarna och på andra orter nära Hapsal ha vi sändt dit kamrat Toots som instruktör. Enligt meddelanden hysa de estlandssvenska fiskarna stort intresse för och ta livligt del i förklarings-sammanträdena, men med det praktiska organiserandet äro de dock slöa. Vårfiskeperioden står ju för dörren, och innan den börjat vore det önskvärdt, att man redan organiserat sina manskaper. Så det gäller att skynda på!"

Om runöfiskarna sade kamrat Kurg, att eftersom förbindelserna under vintermånaderna äro svåra, så har man ännu ej företagit något på det hållet. Men när runöfiskarna en gång under vintern voro i Tallinn för att skaffa sig tillstånd till sälfångst — vilket de ocksåingo — så förklarade man för dem, hur det skall bli med fisket under sovjetordningen. Samtidigt gav man även fingervisningar angående grundandet av kooperativer och arteller.

Fångst på öppna havet blir fri. På våren börjar man även med den statliga fiskfångsten. Båtar finns, och till dem behöver man 150 fiskare som manskaper. 80 ha redan inregistrerats. Statligt fiskafänge ämnar man först och främst företa i Pärnukiven och senare på öppna havet.

Till slut sade kamrat Kurg, att efter de intryck han fått i fiskarkolhosor och från fiskarlivet i allmänhet i Sovjetunionen förestår våra fiskare ett väldigt framsteg inom förbättrandet av levnadsförhållandena, när vi genomfört det socialistiska hemlandets fiskeristruktur. I Sovjetunionen är fiskaren likställd och likvärdig med andra arbetare inom produktionen.

Kooperativa handelsföreningarna i Läänemaa ha slutfört valen

I Läänemaa höllos de sista stämorna av de kooperativa handelsföreningarna, på vilka man valde ledamöter enligt de nya stadgarna. Efter medlemslistornas rensning dvs. efter att ha utelämnat de medlemmar, som hade underlåtit att avlägga sin medlemsavgift, minskades medlemsantalet på flera ställen till en tredjedel. Men nu efter omorganiseringen efter Sovjets kooperativa handelsföreningars stadgar har det arbetande folket massvis stigit in i de lokala kooperativa handelsföreningarna. Så t. ex. var i förra veckan de nya medlemmarnas antal i hela landet 61.254 och hela medlemsantalet i den kooperativa rörelsen 108.964. I Läänemaa steg de kooperativa handelsföreningarnas medlemsantal vid förra veckans slut till 9660, av dem nya 5632.

Litauens, Lettlands och Estlands paviljonger på Unionens Jordbruksutställning

På Unionens Jordbruksutställning började man inreda Baltiska staternas paviljonger för att lära känna dess lant-hushållning, industri och kultur.

Vid paviljongens ingång kommer att uppsättas Litauens, Lettlands och Estlands SSR:s riksvapen. I den första salen placeras material, som talar om de Baltiska folkens förlutna, deras deltagande tillsammans med de ryska proletärererna mot tsarens självhärskardöme, mot bourgeoisien och godsägarna. Här få besökarna se dokument om det kommunistiska partiets hjältelika kamp mot Lettlands och Estlands f. d. regerande plutokratiska regim.

I huvudsalen berättas ett standard, paneler och bilder om de baltiska böndernas tappra kamp för jorden. Särskilt stor uppmärksamhet fästes vid detta, hur de Baltiska folken nu förbereda sig för ett nytt liv och hur de uppbygga det. En stor del upptar de nya republikernas lant-hushållningsarbete, särskilt maskin- och traktorstationernas arbete samt förberedandet av traktorister-maskinister och maskinförare.

De tre folkens ornament amyka panoramat, som föreställer de nya sovjetrepublikernas naturrikedomar och hushållning. På en bild ha konstnärerna föröfrigt det historiska momentet — USSR:s Högsta Råds VII Session, i vilken Sovjetrepublikerna Litauen Lettland och Estland mottogs.

I paviljongen kommer det att utställas många föremål, som vittna om folkets produktion: trä- och benselkäres samt bröderares produktion. De första föremålen anlända till Moskva i början av april.

Fiskindustrien reorganiseras

Förberedande sig för den första sovjetvärden på fiskeriområdet har Fiskeristyrelsen tagit steg för att reorganisera fiskindustrien. För att förfärdiga mera konserverad, rökt och saltad fisk samt ordna depåer har föresetts 2.100.000 rubel.

För omarbetningen av fisk och förfärdigandet av många slags fiskkonserver har det i Tallinn, Tartu, Rakvere, Kuresaare, Narva, Pärnu och Hapsal grundats fiskindustri-kombinat, som komma att omarbeta den fångade fisken. Med Tallins kombinat ha sammanslutits alla Tallins konserverfabriker, Läänemaa fiskmjöllfabrik och fiskrökningsanläggningar. Till kombinaten hör också den stora nya fisktorkningsfabriken på Läänemaa, som förfärdigar den, läckra klipp-fisken (torkad torsk).

Med anläggandet av kombinat i provinsen har man mycket underlättat transporten av fisk och utvecklandet av den lokala industrien. Stora fiskkombinat börja att arbeta i Tartu, Narva och Pärnu, varvid bredvid fisk även konserveras frukter och grönsaker. I Pärnu bygges det kylrum för fisk, vilket ger möjlighet att hålla fisken färsk även under sommaren. Ett sådant kylrum för fisk lanns inte förr i Estland. Även de olika fisksorterna för konservering komma att utökas. Så t. ex. börjar man för färdiga läckra konserver av torsk och andra fisksorter.

För torgförandet av fisken har det över hela riket anlagts 37 kylkällare. Av dessa lanns fört vid stränderna endast 10, 30.000 kv. meter is har redan upplagts för sommaren. För saltning av strömming har vid stränderna anlagts 15 saltningsfabriker och för rökning av fisk har det i Hapsal, Tallinn, Rakvere och Mustvee anlagts 5 stora röknings-torkfabriker.

Med omorganiseringen av fiskindustrien har Fiskeristyrelsen givit möjlighet åt alla arteller att saluföra sin fisk. I de andra unionrepublikerna ha vi ett stort och obegränsat torg, varför fiskarena inte mera behöver känna något bekymmer för torgförandet av fisken. Fiskarnas hela fångst köpes nu för bestämt noteringpris. (ETA)

Värvind fläktar över Runö. (Se sid. 2)

Om ESSR-s budget för år 1941

Nyligen stadfäste USSR:s regering Estlands SSR-s budget för år 1941.

Med anledning av detta gav ord-föranden för Estlands SSR-s Folkkommisariäts kamrat J. Lauristin en intervju åt ETA-s medarbetare, i vilken han bland annat sade:

Republiken Sovjet-Estland har för första gången uppställt sin socialistiska budget för år 1941.

ESSR-s budget för år 1941 uppgår till 515.964.000 rubel i inkomst- och utgifts-avdelningen mot 157.830.300 rubel utgifter under år 1939-40 av den borgerliga budgeten eller 274,6% mer.

ESSR-s budgetprojekt avspeglar klart den ställsna värden för folkets bästa: republikens utgifter för sociala ändamål utgöra 53%, av hela budgetens utgifter mot 21,7% av 1939-40 års budget. För utvecklandet av folkhushållningen har föresetts 35,2% mot 18,6% av det borgerliga Estlands budget år 1939-40.

Enligt budgetprojektet har för uppbyggandet av socialkulturen bestämts av 270 miljoner rubel 168,5 milj. rubel för folkbildning, vilket åtta gånger övertiger de summor, som av det borgerliga Estlands regering hade föresetts för bildning i 1939-40 års budget.

Elevernas antal i folk- och mellanskolor stiger under läsåret 1941-42 till 137.400 mot 122.701 under läsåret 1939-40. Elevernas antal i de högre läroanstalterna utökas till 5650 mot 3616 personer under läsåret 1939-40. I de tekniska skolorna och yrkesskolorna växer elevernas antal från 12.622 personer till 17.850.

Det kommer att anläggas 31 barnhem, 197 barndagshem och 96 kindergartener.

På hälsovårdsområdet har i ESSR-s budget föresetts 69 miljoner rubel — 5

gånger mera än det borgerliga Estlands budget hade föresett på detta område.

Under år 1941 stiga ESSR-s stads- och länsjukhus' sängar till 5572, bland dem äro 560 sängar avsedda för barnaföderskor; men vid 1940 års slut var sängarnas antal i sjukhusen 3778 och av dem voro 330 avsedda för barnaföderskor.

Under detta år kommer även nätet av barnhem att utvecklas i större utsträckning. Endast i städerna kommer platsernas antal att ökas 14 gånger. Det kommer att anläggas 13 nya sanitär-epidemiologiska punkter.

I det borgerliga Estlands budget hade alla inta föresetts några krediter för kroppskultur och sport. I Sovjet-Estlands budget har för kroppskultur och sport föresetts 1.545.000 rubel. För socialförsäkringen har bestämts 30.166.000 rubel — 6 gånger mera än år 1939-40.

Till den allmänna kreditsumman för de viktigaste socialkulturella områdena har i Estlands SSR föresetts en summa, som är 870% större än den summa, som hade föresetts i 1939-40 års budget.

Med anledning av invånarnas starka tillväxt i de större städerna förstöras också fordringen på bostadsrum. I budgetprojektet har man föresett krediter för byggandet av nya kommunalhus på 66.910.000 rubel. Endast för Tallinn har bestämts summor för byggandet av 40.000 kv. meter nya bostadsrum.

Sovjet-Estlands arbetare få under år 1941 tiotals nya polikliniker, ambulanser, rådgivarbyråer, förlösningshem, vilohem och sanatorier, skolor, barnhem, folkhus och klubber, vars byggande och utveckling den nya budgeten försäkrar.

Vårindar över Runö

Långt nere i Rigaviken ligger Runö, "Rigavikens pärla". Dess enastående skog och sandstrand har väckt idel beundran hos turister. Skogen är tät och på flera ställen ogenomtränglig. Den bildar en halvö i form av en förskansning mot norr och öster, bakom vilken den lilla idylliska byn ligger försvarad mot de kallaste vindarna.

Där bor ett folk, som man inte lätt glömmor bort, då man en gång levat bland det. Det är levnads-glada människor, som taga livet som det kommer. Vana med allting vantrivas de ingenstans och äro nöjda med sin lott, hurudan den än vore.

Runöborna leva icke, som man

kunde tro, ett från yttervärlden isolerat liv, utan tvärtom — de följa med händelserna ute i vida världen lika bra som alla andra, tack vare radio. Ett tiotal apparater finnas på ön. På kvällarna samlas mestadels männen på de gårdar, där radio finns, för att lyssna på dagsheter. Efter den s. k. "radiotiden" diskuteras aktuella frågor.

Då alla gått till vila på kvällen, är friden över ön fullständig. Blott fyrens sken sveper över den sovande skogen. Tystnaden brytes bara av isflakens brak mot stranden, och i fjärran kan man höra fartygsmaskiner dunka.

Våra ortnamn

En av de oräddvör, som Eenpalu & Co.-a regim tillfogat oss estlandsvenenkar var estnificeringen av våra urgammala svenska ortnamn. Våra ortnamn ha nämligen funnits till lika länge som det bota svenskar har ute på Estlands kuster och där. I den gård fortiden ha våra förfäder gott sina byar och gårdar de namn, som de ansåg vara de bästa och som klingade skönast på deras urgammala dialekt.

Dessa namn växte med tiden in i befolkningens själ och blev kära, och det skulle aldrig ha fallit våra förfäder in att ändra dem. De voro ett arv som de anförtrödde åt sina efterkommande och vilka det gällde att förvalta rätt.

Granska vi våra ortnamn närmare, finna vi, att alla äro rent svenska, fränsett orter, där befolkningen med tiden blivit ester, eller där esterna ha majoriteten bland befolkningen. Där ha även ortnamnen ändrats litet, så att de icke mera äro svenska namn.

Men för några år sedan fann Eenpalu plöteligt tillsammans med några andra herrar det rätta ögonblicket vara inne för att trampa dessa urgammala traditioner under fötterna. De svenska ortnamn skulle ersättas med "väldingande" estniska sidan. Det väckte icke ringa uppmärksamhet, när vi plöteligt funno det gamla allbekanta Spithamn, med en helt och hållet svenskpråkig befolkning, ändrat till Põltsaapää. Det äkta svenska namnet Österby ändrades till Elstrepä o. s. v.

Vad som emellertid var ännu värre var, att somliga namn förvringades, så att de voro varken svenska eller estniska. Sålunda kunde man ideligen i de estniska tidningarna se namnen på byar på Vormsö förvringade. I stället för Sviby skrev man Svipil, st. f. Råiby Reilpi o. s. v. Man skrev dessa namn på många olika sätt, men sällan rätt. Detta kan endast förklaras med den dåvarande regeringens senskientlighet.

Icke endast ortnamnen, utan även gård- och familjenamnen flingo känt på Eenpalus härdhanta regim. Denna estnificering skedde emellertid av fri vilja, hette det.

Sedan gammalt voro några av våra gårdar friköpta, medan däromot en del bönder voro arrendatorer under staten. För några år sedan utkom det emellertid

en förordning, enligt vilken alla gårdar skulle friköpas. När de svenska bönderna på Nuckö gingo till vederbörande ämbetsverk för att friköpa sina gårdar, var första frågan, som tillställdes dem, vilket estniskt namn de ville ge sin gård. När då bonden svarade, att han ville bevara det gamla namnet, som hans förfäder en gång döpt gården till, blevo herrarna förtrönade och yttrade: "Här är icke tid för några underhandlingar, här gäller det att besluta sig fort". När ämbetsmannen fått reda på det svenska namnets betydelse, överstämde det till estniska, och därmed hade ödenlotten fallit och gården fått ett nytt namn. Ett förfäringssätt, som mycket påminner om det, då godsägarna under förra århundradet gävo bönderna familjenamn.

Även de svenska familjenamnen betraktades med sneda blickar och det fanns exempel på, att personer med svenska namn icke fått anställning förrän de förvandlat sina namn till estniska. Alla vota även, vilken propaganda sekreterarna i några kommuner gjorde för att få svenskarna att ändra namn. Många svenskar läto även avskrika sig och gävo vika för dessa övermaktens hantlangare. Namnförändringen är emellertid endast en del av den våldsgärning, som den gamla regeringen utövade mot oss svenskar.

Nu har emellertid den gamla chauvinistiska regimen för en längre tid redan sovit sin dödsömn. Under den tid socialismen härskat i vårt land har den bortoppat en etor del av den gamla plötkratens slagg. I det stora Sovjetunionen med många olika folk av olika ras och olika härtämning, med olika sägenheter och traditioner, känner man icke en sådan politisk som den gamla estniska regeringen förde. Här äro alla folk likställda och få fritt utöva sina seder och bruk och bevara sin sägenhet. Därför är det icke heller att förundra sig över, att Estlands-svenskarna med glädje och bifall hälsade omvälvningen i vår statliga struktur, ty då åttlingen slog befrielsens timme även för oss.

Mycket har på denna tid gjorts till de små nationernas bästa.

Astolf

Kooperativerna organisera hjälphushållning.

I samband med bestämmelsen av USSR:s Folkkommisariatet och UK(B)P:s CK av den 9 i 41 "Angående medel för förstorandet av varornas och födoämnen produktion" har ESSR:s Handels Folkkommisariat givit kooperativerna till uppgift att organisera hjälphushållning. För förverkligandet av det givna uppdraget ha kooperativerna tagit steg för att förse sig med jord för upprättandet av hushållningen. Jord har hittills önskas 31 kooperativer och deras ansökan har givits vidare åt Jordbruks Folkkommisariatet. I den hushållning som kommer att grundas, börja kooperativerna att organisera uppfödandet av svin, samt odlar av potatis och grönsaker. Med grisar och kycklingar har man för avsikt att förse de kooperativer, som inte äga någon hushållning. De sista goda svinen och ordna hönsuppfödning i sommarhus. Förutom uppfödandet av gris- och kycklingspunkter kommer det att grundas två större grisbaser, den ena i Põltsamaa och den andra i närheten av Tallinn. Dessa baser äga enligt planen 250 suggor och kunnna under ett års fölopp giva ända till 4000 grisar. I alla hjälphushållningar kommer det också att anläggas hönsgräddor med 100—150 höns. Dessa hönsgräddor kunna uppföras och över vintern hålla ända till 7000 unghöns. — I svin- och hönsavlen deltaga 80 kooperativer.

Från Rikullfrakten

Det arbetande folket i Rikull håller för närvarande på med att förbereda sig för arbetet till våren; bönderna gå och ställa i ordning sina jordbruksredskap och de mindre bemedlade äro särskilt glada, att staten förser dem med lant-hushållningsred för köp av hästar, kor, inventarier, utsäde och djurfoder, som många äro i behov av. Även fiskarna och sjömännen göra sina förberedelser för vårsäsongen.

Det mesta av det som talas om, är att många rikullbor genom grundlösa rykten blivit bedragna och lidit ekonomiska skador.

En bonde i Bergsby talte om, huru en med telegåva f. d. konkurssatt älskman från Hapsal (vilken nu blivit spekulant), hade kommit till Rikull med många slags "nyheter", och resultatet blev, att denne spekulant köpte av folket i byarna många värdefulla saker till vrakpris.

I Olbackis by hade samma person av en bonde köpt två slador för endast 20 rubel per styck, men vilkas värde var minst 80—100 rubel st.

En annan bonde hade sålt en ny plog för endast 5 rubel, men plogens verkliga värde utgjorde minst 25 rubel.

Detta är endast några bevis på, huru spekulanterna med alla möjliga medel och historier, som de själva hitta på, begagna tillfället att bedraga årligt folk. Då vi alla äro medvetna om, att spekulant och bedrägeri inte får förekomma i det socialistiska samhället, är det i varje medborgares eget intresse, att han genast gör myndigheterna anmäler spekulanter, så snart de visa sig någonstans.

L. Malmre.

Rikull, Bergsby: 14 mars 1941.

Om Birkas sportkollektiv "Edus" verksamhet

Sedan en tid tillbaka arbetar ett sportkollektiv på Nuckö vid Birkas folkskola. Sportkollektivets medlemmar brukar samlas ett par gånger i veckan, där de under kamrat Valgors ledning utöva idrottsövningar i brottning och tyngdlyftning. Vid sidan om dessa båda idrottsgrenar idka sportkollektivets medlemmar även skidsport och inöva folkdanser. Dessa idrottsövningar ha hittills varit god frukt, vilket framgår av här nedan angivna resultat, som uppnåts under tävlingar vid olika tillfällen.

Sportkollektivets medlemmar deltog den 9 februari i Läänemaas i tungvikts-tävlingar, varvid Harald Roomäe blev mästare i tyngdlyftning, med resultatet 235 kg och mästare i lättvikt blev Albert Aruvee med resultatet 232,5 kg; på andra plats kom: Joh. Valgur. Genom sammanräkning av den totala poängsumman kom Birkas sportkollektiv på första plats.

Under skidtävlingsarna, som samma dag förrigingo, kom samma sportkollektivs medlem, Roland Rees på andra plats i 10 km-tävlingen med tiden 46,60 min.

Den 23 februari, på Röda arméns dag, uppträdde sportkollektivets folkdanslag i Birkas folkskola, där det dansade några gamla estniska folkdanser. Danslaget består för närvarande av 10 medlemmar.

Den andra mars hade man anordnat tungvikts-tävlingar mellan Industriskolan (Tõöstuskool) i Hapsal och Birkas sportkollektiv varvid det senare vann över det förutnämnda med resultatet 3:2 och sålunda erövrade en röd fana som vandringspris.

Den 14 mars hade sportkollektivet allmänt sammanträde, på vilket förrättades styrelseval och dryttades allmänna frågor för dess verksamhet. Till ordförande i styrelsen valdes kamrat A. Kaseala, till sekreterare kamrat Valgur och till kassör Joh. Bombas.

Styrelsemedlemmar blevo kamrat Au-

reila Tomte och Agneta Drejman. På sammanträdet beslöt man, att sportkollektivet som enhet skulle ingå som medlem i kooperativa handelsaffären på Nuckö. På samma sammanträde antogs även enhälligt, att sportkollektivet skulle anta namnet "Edus".

Samma dag anordnade "Edus" skid-tävlingar för erhållande av märket UTK (färdig till arbete och försvar). Tävlingsarna utfördes på 10 och 5 kilometers sträckor.

Resultatet vid dessa tävlingar blevo på 10 km-sträckan:

I plats Roland Rees tid. 40,32 min.
II " Harald Roomäe tid. 40,35 min.
III " Gotfrid Greisman tid. 45,36 min.
IV " Rudolf Zeisig tid. 49,02 min.
V " Leonhard Nybon tid. 52,11 min.

På 5 km-sträckan var det bara en enda deltagare, Rahvald Brun, som kom in med tiden 21 min. Alla deltagare fyllde de uppställda fordringarna för märkets erhållande, 55 minuters tid på 10 km.

Tävlingarna leddes av "Edus" ordförande A. Kaseala och ledaren för ryska kurserna vid Birkas folkskola, N. Bloes. Deltagarna bestodo till största delen av ungdomar som nästa höst bli inkallade i militären. Birkas sportkollektiv, har för närvarande 27 medlemmar och av ovan angivna resultat framgår det, att dessa medlemmar bestå av duktiga pojkar, som mer än en gång gjort sin förenings hed, och man hoppas, att dessa idrottsövningar även i framtiden skola fortsätta med samma intensitet och att de därigenom komma att bättra på de redan erhållna resultaten.

Det är bara att hoppas, att Rikull och Ormskö komma följa Nuckös exempel och göra bedriva ett likadant intensivt arbete inom idrotten, så att hela svenskbygdens ungdom under den kommande sommaren, då samförståndet förbättras, kan möta upp att på socialistiskt manér deltaga i ädla idrotts-tävlingar.

Från skidsporten på Vormsö

I förra veckan anordnades på Vormsö av Hullo folkskola skid-tävlingar. Trots tövret deltog cirka 30 elever, 19 av de deltagande uppnådde den föresedda normen — 22 minuter.

Trots det dåliga vädrat voro resultaten utmärkt. Placeringarna utföll på följande sätt: På I plats kom Sven Ahlström med 18,22 min., på II plats Leander Fagerros med tiden 18,55 min. och på III plats Axel Lindström med tiden 19,00 min.

Nuckö studiecirkel hade sammanträde

Måndagen den 17 mars sammanträdde Nuckö studiecirkel i Birkas folkskola. Läraren N. Bloes refererade 5 och 6 kapitlet ur kommunistiska partiets historia och lärarinnan L. Wendelin talade över tema om kommunistisk uppfostran.

Till sammanträdet hade infunnit sig samtliga på Nuckö halv befinliga lärarkrakter. Nästa sammanträde beslöt man att hålla den 7 april, då kamrat Leover refererar 7 kapitlet ur kommunistiska partiets historia. Kamratanden bland de församlade var god.

Jordbruksråd

Från och med detta nummer börjar i Sovjet-Estland ett hörn med jordbruksråd ingå. Frågor som ställas, besvaras av agronom Fr. Isberg. Fråge-brev böra sändas under adressen Sovjet-Estlands Redaktion, Pikk tänav 68, Tallinn, eller direkt till Fr. Isberg, Birkas Lantmannaskola, Nuckö.

Om det nog finns rasdjursparningspunkter och klokt vet var de äro belägna, har det ändå visat sig, att bonden, som befinner sig två kilometer från punkten, inte vet om deas tillvaro.

På grund av detta har det grundats en hel del nya punkter på Nuckö och nedan ge vi en förteckning över var de befintliga äro belägna:

Tjurstationer: M. Plass, Nyby; O. Ruderström, Dyrslätt.

Förutom dessa har man för avsikt att ännu anlägga tjurstationer på följande platser: Roomäe, Österby och L. Jaaniste, Nyby.

Grisstationer: Joh. Rajala, Dyrslätt; Birkas Folkhögskola.

Gumstationer: H. Teichmann, Valnu gård, Sutlepe.

I tidningspressen har man ideligen under de senaste månaderna sett notiser, i vilka jordbrukarna uppmannas att under vintern köpa hem konstgödsel. Enligt vad som undertecknad erfarit ha en hel del jordbrukare lytt dessa råd och inköpt sitt konstgödselbehov redan.

Den inköpta konstgödseln måste emellertid förvaras rätt, så att den inte förtöres, innan den kan säs ut. De flesta konstgödselmedel äro hydrokarpiska d.v.s. de ha förmåga att uppta vatten från luften, om de förvaras på fuktiga ställen och sammanbäsa sig, varigenom de vid utsäddan inte kunna spridas jämt utan bli liggande i klumpar. Detta är särskilt fallet med kalksalterna och kalksalpeter. Fördenskal måste dessa konstgödselmedel förvaras på torra ställen. Göd-seläckarna få inte ligga direkt på något fuktigt ler- eller cementgolv från vilket de kunna uppta fuktighet, utan sådana skola placeras på ett tränderlag, så att de ligga en bit från golvet. Rummet i vilket de förvaras bör helst vara torrt och så pass tätt, att fuktig luft inte kan tränga in dit.

F. I.

En blick på sporten

Sporten har i Sovjetunionen fått mycket stor betydelse och stor spridning. I fabrikena, kolhoerna, överallt har det bildats idrottforeningar och sport idkas nu överallt i Sovjetunionen av de breda lagren. Sovjetunionens sportmän ha uppnått goda resultat, vilket bevisar deras höga standard. De kapitalistiska länderna vilja inte godkänna Sovjetunionens sportmäns framgångar och i deras press nämner man inte sovjet-sportmännens resultat.

Medan sporten i de kapitalistiska länderna endast försöker utbilda och underhålla toppmän-rekordmän och inte alla bryr sig om den stora massan, så är förhållandet helt annorlunda i Sovjetunionen. Sovjetunionens sportledning har genom energiskt och målmedvetet arbete fått de breda lagren att idka sport och understöder dem i deras företagshet. Den understöder inte endast toppmän, utan försöker att göra sporten till ett verkligt folköje bland de stora massorna. För några månader sedan kunde man läsa i tidningarna, att en skidfabrik i Ukraina under vinter-säsongen 1940—41 ämnade förtigra

2 miljoner par skidor! Under kriget med vit-finnarna under det gångna året visade sig skidkunniga soldater från Röda Armén vara vit-finnarna jämnogda i skidloppning, vilket åter bevisar sportens höga standard i Sovjetunionen, då Finlands skidlopare räknas bland de bästa i världen. Skidsporten är mycket populär bland Röda Arméns soldater och vid skid-tävlingar utkomma de ofta som segrare.

Men idrottsmännen böra även förstå de stora förmåner, som Sovjetregeringen har givit dem och de böra alltid vara färdiga att försvara allt etora socialistiska foeterland. Idrottsmännens paroll är: Färdig till arbete och försvar!

I Svenskbygd har sporten under de senaste åren gått fram med stora steg. På sommarkvällarna kan man överallt se ungdomen samlas för att öva sig i friidrott. Mindre framgång har brottning och boxning haft, vilka grenar dock för några år sedan visade goda förutsättningar, men i brist på goda ledare och tränare samt lämpliga rum ha dessa idrottsgrenar åter sjunkit i glömska.

I friidrotten ha estlandsvenkarna uppnått ganska goda resultat, jämfört med den korta tid sport har idkats i svenskbygden. Vid tävlingar, som ha hållits i Hapsal, Märlamaa och Niguliste mellan Läänemaas sportorganisationer, ha estlandsvenkarna alltid be-lagt första platsen, när de ha deltagit. Det är endast i en traditionell tävling i Läänemaas, som estlandsvenkarna inte kunnat vinna och det är Hapsals traditionella 5x500 m stafett, som förgisslar i Hapsal varje vår. Orsakerna därtill äro många. Ibland ha estlandsvenkarna inte kunnat starta vid dessa tävlingar, då alla löpare inte anlänt, ibland ha de bästa löparna sprungit för andra organisationer o. s. v. Detta bevisar, att estlandsvenkarnas idrotts-förening har saknat en kraftig och målmedveten arbetsinsats.

När nu det arbetande folket fått makten i Estland, så vi hoppas, att även de estlandsvenka hushållningen vänta uppekatta sina stora friheter och förmåner och alltid äro färdiga att gå fram till nya segrar under det Kommunistiska Partiets ledning.

Vi få även hoppas, att denna byrå-

Pariskommunen 70 år

Den 18 mars firade vi 70-årsminnet av Pariskommunen. Den var det första försöket att genomföra ett arbetande folks regering, proletariets diktatur. Pariskommunen räckte endast 72 dagar — den förintades av den franska och internationella bourgeoisiens förenade styrkor. Men minnet av Pariskommunen skall aldrig förglömmas. Från år till år blir alla länders arbetande folk denna stora frälsningsdag, den internationella revolutionära solidaritetens dag. Det arbetande folket i den kapitalistiska världen möttar denna stridsdag i ett tillspäddt imperialistiskt krig. Folkets elände trödar allmärra i dagen i det andra imperialistiska kriget och visar det riktiga anskikt av kapitalismen, som har bestämt till undergång av det arbetande folket.

Orsakerna till Pariskommunens uppkomst var följande: År 1870 utbröt krig mellan Frankrike och Tyskland, vilket påskyndade störtandet av Napoleon III:s fallfärdiga kejsardöme. Den 2 sept. tillfångtog han tillsammans med sin armé vid Sedan av preussarna. När det arbetande folket fick höra detta, tvingade det Napoleon att avsäga sig tronen genom att göra uppror. Men upprorets resultat blev detta: att bourgeoisien grep makten. Den gav sin regering det klin-

gande namnet "Folkförsvarets regering". Men deras förrädiska ansikte var nog synligt inför det arbetande folket. Bourgeoisien märkte även detta och med orden "hellre må preussarna vinna i Paris än arbetarna i stadslandet" kapitulade den för preussarna och fordringarna därvid voro, att Paris skulle delasmaras och Elsass-Lothringen överlämnas till Preussen.

Den 3 mars 1871 ville man uppfylla den första punkten av överenskommelsen — föra bort allt krigsmateriel från Paris. Men en tillfälligt försening gjorde, att det arbetande folket fick se detta och uppmannade soldaterna att inte använda vapen mot sina bröder. Soldaterna övergingo till folket och riktade sina bajonetter mot generalerna, som gemäst på fläcken nedsköts. Upproret spred sig över hela staden. Därmed hade den första revolutionen, som erkände arbetarklassen som enda härskande, tagit sin början.

Kommunens verksamhet varade endast i 72 dagar. Men under denna tid hann den utföra mycket, som underlättade det arbetande folks tillvaro. Alla beslut, som Kommunens utfärdade, vittnade om, att den ville ge ett förintande slag åt den gamla världen, som var uppbyggd på trældom och exploitation.

Men ändå föll Kommunen. Varför? Orsaken därtill var, att den saknade en fast ledning, ett parti, som skulle fört den till seger. Kommunen var oerfarna och den begick många fel, vilket mycket underlättade bourgeoisien att återfå makten. Den 28 maj 1871 föll Kommunens sista barrikad för bourgeoisens trupper, vilken hade försvarats av en enda människas i 15 minuter.

Nu följde mot Kommunens anhängare en ohägglig terror. Massor av dem nedsköts eller kastades i fängelse, där de pländades till döds.

Men om Kommunen än föll, så hade den inte dött med det. Nej, den levde vidare och blev med varje dag allt maktigare och maktigare: Sovjetmakten har slutfört utvecklandet av Pariskommunen.

Pariskommunen var inget litet folksteg, utan kampen för befriandet av hela världens arbetande folk. Därför har man varje år den 18 mars börjat fira De Internationella Revolutionära Kämparnas Hjälporganisationens, MOPR:s dag.

"Pariskommunens blod flöt inte förgäves. Oaktat alla de fel den gjorde var Kommunens under XIX årh. förebild för alla revolutionära proletära rörelser. Och på Kommunens skuldor vila vi nu alla." (Lenin.)

MOPR-s uppgifter och organisationsgrunder

"Vara intill det sista trogen mot proletariets broderliga förbund i alla länder" — är ordföranden arbetarna kamrat Stalin, Marx-Engels-Lenin-Stalins stora lära om proletariets internationell solidaritet, har införts i MOPR-s organisationsverksamhet, i MOPR-s massliga uppfostringsarbete.

Den revolutionära arbetarörelsens rika erfarenheter under många årtionden har med full klarhet visat, att utan förebildlig revolutionärt parti, som samlar omkring sig miljontals proletärer till en oövervinnlig makt, som samlar alla länders proletärer till en enhällig front för revolutionär kamp kan inte en revolution genomföras framgångsrikt. Marx och Engels lade grunderna till ett sådant parti, Lenin och Stalin, den proletära revolutionens ledare, lade grunden till det internationella revolutionspartiet — III Kommunistiska Internationals. Redan år 1847 skrev Marx och Engels på proletariets revolutionsslogan: "Proletärer i alla länder förenas!" Nu, när hundra år ha förflutit sedan dess, har denna paroll förverkligats i det stora, mäktiga Sovjetunionen — hela världens arbetares hemland. Miljontals proletärer i de kapitalistiska staterna, arbetare i alla länder, kämpa för Lenin-Stalins partis seger, för Kommunistiska Internationals seger. Den Stora Oktoberrevolutionen har fört proletärer till seger i 1/6 av världen, och väckt nya revolutioner i västern och kolonierna. Sovjetunionens arbetare är den största förtruppen för den internationella världens proletärer; de bär på högt proletariets internationella stridsfana. Sovjetunionens arbetare skola uppföras i det medvetandet, att de internationella proletariets hjälteklamp för oss inte är långt borta eller främmande — vi är mycket intresserade av de internationella proletariets seger.

Utbrändet av det andra imperialistiska kriget var signalen för alla reaktionära styrkor att börja ett allmänt anfäll mot det arbetande folket. Den vita terrorns väg har stigit högre än någonsin förut. I Frankrike ockuperade och icke ockuperade zoner slita och släpa över 36.000 revolutionära arbetare i koncentrationsläger. Över 40.000 soldater ha kastats i fängelse och sända till straffarbete i Afrika. I Franco-Spanien ha domstolarna ett ständigt arbete med att fälla dödsdom över revolutionära arbetare. Den internationella bourgeoisien försöker sig på alla medel för att bryta arbetarnas motstånd mot kriget och den exploaterande regeringen, för att därmed bryta den revolutionära rörelsens ryggrad. Man har mobiliserat gendarmar och plutokratens oräknliga armé. Arbetarnas revolutionära klasskampas tillspetsning mot kriget-reaktionen, en oöverbörjlig kamp mot arbetarfolkets förräderi, mot den II Internationals borgerliga släpavagn — dessa karakteristiska f. n. ställningen i de kapitalistiska länderna. I denna kamp är Sovjetunion-

nens arbetare såsom den internationella arbetarklassens första förtrupp pliktig att hjälpa den internationella arbetarklassen i dess kamp mot bourgeoisien. Vi bär förstärka den revolutionära verksamheten. Den stora hjälp, som USSR-s arbetarklass gav åt Väst-Ukrainas och Västra Vitrysslands folk, Bessarabiens och Nord-Bukovinas folk, Estlands, Lettlands och Litauens folk, är hela det internationella proletariets stora seger. USSR-s MOPR-sektioners plikter i den nuvarande internationella ställningen är att mobilisera arbetarna, att med alla tylla de uppgifter, som det internationella läget fordrar av oss. Man skall på allt sätt försöka underlätta USSR-s arbetares förbindelser med de arbetande massorna i de kapitalistiska staterna; man skall på allt sätt organisera hjälp och understöd från USSR-s arbetare åt de revolutionära arbetarna i de kapitalistiska länderna, i de kapitalistiska ländernas arbetare skola organisera hjälp och understöd vid ett beväpnat anfäll mot arbetarna i USSR, så som kamrat Stalin lär oss.

MOPR är en internationell organisation; MOPR-sektioner verka i alla de kapitalistiska länderna, de de understöd åt politiska fångar och deras familjer, hjälpa den vita terrorns offer, hjälpa till att uppehålla proletariets revolutionära ledare, föra dem undan fiendens förtäande slag och samla dem till nya strider för övergången av nya positioner.

MOPR-s internationella organisations högsta organ är MOPR-s internationella Kongress. Under Kongressens mellantid ledes de Internationella Revolutionära Kämparnas Hjälporganisation över hela världen av en på Kongressen vald Verkställande kommitté, vars ordförande är den tyske revolutionären, Kommunistiska Internationals Verkställande kommittés medlem, kamrat Wilhelm Pieck. Största delen av MOPR-s sektioner arbeta i de kapitalistiska länderna illegalt och under trycket av en blodig terror. USSR-s sektion är den största av alla MOPR-sektioner; den arbetar fritt i ett socialistiskt samhälle, och för den utbredda sig de största möjligheterna i organisations- och propagandasarbetet. Därför är också USSR-s MOPR-sektion till medlemsantalet den största och äger den största auktoriteten bland MOPR-s sektioner.

MOPR-s huvudarbete är den massliga uppfostran. Av detta ser vi, vilka MOPR-s organisationsformer skola vara. MOPR är till sin karaktär en frivillig arbetarorganisation. Den arbetar under UK(b)P-s ledning i en intim kontakt med faktoreringsarna och de kommunistiska ungdomsföreningarna. Den sätter som sin uppgift att omfatta så mycket som möjligt av det arbetande folket, att förverkliga den internationella uppfostran bland de stora massorna.

Den viktigaste organisationsuppgiften i MOPR-s organisationsprogram är en demokratisk centralisms grundval. Alla organ styra uppifrån nedåt, MOPR-kommittéer och byråer redogöra systema-

tiskt för valda MOPR-medlemmar, den mindre lyder under den större, de högre organens beslut skola uppfyllas — dessa är de grundtankar, på vilka MOPR-s organisationsarbete har grundats.

USSR-s sektionens högsta organ är unionens MOPR-kongress. Under mellantiden ledes USSR-s MOPR-sektioners arbete av en på kongressen vald Centralkommitté. Ordförande för MOPR-Centralkommitté i USSR är kamrat M. Bogdanov.

I unionsrepublikerna ledes MOPR-s organisationsarbete av Centralkommittén för Unionens MOPR, som har valts av unionsrepublikerna MOPR-organisationens högsta organ — av unionsrepublikens Kongress.

I kralerna, oblasterna och de autonoma republikerna, i rådjöerna, etäderna och länen ledes arbetet av motsvarande MOPR-kommittéer, som ha valts vid MOPR-s konferenser.

MOPR-s ledande organ uppgifter är att grundliga kontrollera MOPR-s arbete, dag från dag föra en ständig kontroll, uppfostra kadern, anordna seminarier och kurser, organisera möten av agitatorer, framföra de bästa kadern till de ledande platserna och uppehålla en intim kontakt med UK(b)P-s organisationer.

MOPR-s organisationer upplöses i underorganisationer. I varje företag, verkstad, maskin- och traktorstation, osv. skola grundas underorganisationer. Där det inte finns någon underorganisation, anläggs det periodiskt en MOPR-organisationsbyrå, vars uppgift är att göra upplysningsarbete bland de stora massorna, uppta medlemmar och lägga grunden för bildandet av en MOPR-organisation. När det nödvändiga förarbetet har genomförts, väljer underorganisationen på sin stämning ledande organ — underorganisationens byrå, revisionskommission och representant till MOPR-s stads- eller länekonferens. I stället för den provisoriska organbyrån börjar sin verksamhet för ett år en vald byrå för MOPR-s underorganisation. Det högsta organet för MOPR-s underorganisationens medlemmar är underorganisationens allmänna stämning.

I större företag och verkstäder grundas MOPR-s underorganisationer av delningar; dessa underorganisationers arbete ledes av avdelningens MOPR-s underorganisations byrå. Alla avdelningars tillsammans bilda en enhet som tillhör en MOPR-underorganisation, vars arbete ledes planmässigt av motsvarande företags eller verkstads MOPR-kommitté.

MOPR-s underorganisationsbyrå utarbetar agitationsarbetets konkreta plan. Så ha vi i planen för avsikt att utbilda agitatorer; samtal om det internationella läget, den revolutionära rörelsen i de kapitalistiska länderna, samtal om enskilda revolutionärers kamp, revolutionärernas levnadshistoria; sammanträffande med f. d. politiska fångar,

Stalins premier

Lenin talar i ett av sina arbeten om, att den samhällsordning, som räddade före oktoberrevolutionen, förtryckte och förlutade miljoner talanger, begåvade människor ut det arbetande folks led, därför att godsägarna och kapitalisterna ej gävo begåvningarna utvecklingsmöjlighet till det arbetande folks bästa.

Med sovjetordningen har detta förhållande helt och hållet förändrats. Med likvideringen av den gamla ordningen och införandet av socialismen funno talanger bland det arbetande folket alla vägar öppna för att utföra ett skapande vetenskapligt och konstnärligt arbete i det socialistiska samhällets tjänst.

Sovjetregeringen har alltid dragit försorg om begåvade människor, som genom skapande arbete berikar den socialistiska kulturen. Ett uttryck för detta förhållande är USSR-s Folkkommis-sariärads beslut av den 14 mars 1941, genom vilket bestämmas stalinska premier från 100.000 rubel för värdefulla uppfinningar och USSR-s Folkkommisariärads beslut av den 15 mars d. ä. med vilket bestämmas hederspris från 100.000 rubel för framstående verk inom konsten och litteraturen.

Stalins premier är ett uttryck för den stora välvilja, som i vårt land omger vetenskapmän, tekniker, konstnärer och författare. Folket lägger värde på sina bästa söner och döttrar, som ha gett sina kunskaper, sina skapande tankar för det stora fosterlandets blomstring, för ständandet av dess försvar, för hela folks bästa. De bästa av dessa män få hedersnamnet Stalins laureater. Detta är ett hedrande namn. Endast den kan bära detta namn med heder, vilkens skapande präglas av den stalinska stilens linjer, av den som oförskräckt går fram efter Stalin och röjer nya vägar inom det vetenskapliga och kulturella uppbyggandet.

De måns namn, som Stalins premier tillfallit, är vårt lands heder och stolthet. Uppräkningen av deras arbeten talar ej endast om en oerhörd insats i vårt eget land, utan i hela världens vetenskap och konst.

Stalins premier ha tillfallit dem av Sovjetunionens vetenskapsmän, som ge sitt liv för det arbetande folket, som skapa förbund mellan unga och gamla vetenskapsmän, som bryta nya vägar för vetenskapen.

Deras namn är redan bekanta för hela folket. De är inom fysiken-mate-

matiken Vinogradov, Helvich, inom tekniken Vlassovs, inom kemien Bach, inom biologien Komorov, inom agrarmin Lössenko, inom läkavetenskapen Bogomolets. Dessa kunn ej endast de främsta namnen. Här kunna vi ej uppräknat alla dem, som fått premier för sin stora insats för Sovjetstatens och dess folks bästa.

Likadärligt tilldelades stora namn inom konsten och litteraturen Stalins premier. Borgerliga pennfäktare ha sagt, att den revolutionära kampen ödelägger kulturen, men det har i stället visat sig, att just proletarierna bäst bevara det kulturella arvet. Bland musiker, målare, skulptörer och författare, som vederfärs hedern att få Stalins premier, kunna vi nämna Mjaskovski, Gerassimov, Merkurjev, Tarassova, Barssova, A. N. Tolstoj, Assejev, Trencev o. a. Tyvärr går det ej att presentera alla här.

Bland de vetenskapsmän och konstnärer, som erhållit Stalins premier, finnas företrädare för flera olika unionsrepubliker. Den lenin-stalinska nationalitetspolitiken, den bolsjeviska omsorgen om vårt stora hemland, om utvecklingen av alla dess delar känner ej skillnad mellan gränstrakter och centrala delar inom riket. Detta är en källa, ur vilken Sovjetunionens blomstring utgår. "Provis-städer" ha här blivit framstående centra för de vetenskapliga tankarna. De stora män, som ha kommit från de olika republikerna ha gjort vetenskap, konst och litteratur till folks gemensamma egendom, proletariets vetenskapsmän, konstnärer och författare utbildade ännu mera sovjetspatriotismen, troheten mot socialismen, mot Lenin-Stalins stora parti. Sovjetkonsten är en källa, som oavslutligt frambringar nya skapande krafter i intim kontakt med hela folket.

Stalins premier är ett uttryck för den stora välvilja, som i vårt land omger vetenskapmän, tekniker, konstnärer och författare. Folket lägger värde på sina bästa söner och döttrar, som ha gett sina kunskaper, sina skapande tankar för det stora fosterlandets blomstring, för ständandet av dess försvar, för hela folks bästa.

De bästa av dessa män få hedersnamnet Stalins laureater. Detta är ett hedrande namn. Endast den kan bära detta namn med heder, vilkens skapande präglas av den stalinska stilens linjer, av den som oförskräckt går fram efter Stalin och röjer nya vägar inom det vetenskapliga och kulturella uppbyggandet.

De måns namn, som Stalins premier tillfallit, är vårt lands heder och stolthet. Uppräkningen av deras arbeten talar ej endast om en oerhörd insats i vårt eget land, utan i hela världens vetenskap och konst.

Stalins premier ha tillfallit dem av Sovjetunionens vetenskapsmän, som ge sitt liv för det arbetande folket, som skapa förbund mellan unga och gamla vetenskapsmän, som bryta nya vägar för vetenskapen.

Deras namn är redan bekanta för hela folket. De är inom fysiken-mate-

matiken Vinogradov, Helvich, inom tekniken Vlassovs, inom kemien Bach, inom biologien Komorov, inom agrarmin Lössenko, inom läkavetenskapen Bogomolets. Dessa kunn ej endast de främsta namnen. Här kunna vi ej uppräknat alla dem, som fått premier för sin stora insats för Sovjetstatens och dess folks bästa.

Likadärligt tilldelades stora namn inom konsten och litteraturen Stalins premier. Borgerliga pennfäktare ha sagt, att den revolutionära kampen ödelägger kulturen, men det har i stället visat sig, att just proletarierna bäst bevara det kulturella arvet. Bland musiker, målare, skulptörer och författare, som vederfärs hedern att få Stalins premier, kunna vi nämna Mjaskovski, Gerassimov, Merkurjev, Tarassova, Barssova, A. N. Tolstoj, Assejev, Trencev o. a. Tyvärr går det ej att presentera alla här.

Bland de vetenskapsmän och konstnärer, som erhållit Stalins premier, finnas företrädare för flera olika unionsrepubliker. Den lenin-stalinska nationalitetspolitiken, den bolsjeviska omsorgen om vårt stora hemland, om utvecklingen av alla dess delar känner ej skillnad mellan gränstrakter och centrala delar inom riket. Detta är en källa, ur vilken Sovjetunionens blomstring utgår. "Provis-städer" ha här blivit framstående centra för de vetenskapliga tankarna. De stora män, som ha kommit från de olika republikerna ha gjort vetenskap, konst och litteratur till folks gemensamma egendom, proletariets vetenskapsmän, konstnärer och författare utbildade ännu mera sovjetspatriotismen, troheten mot socialismen, mot Lenin-Stalins stora parti. Sovjetkonsten är en källa, som oavslutligt frambringar nya skapande krafter i intim kontakt med hela folket.

Stalins premier ha tillfallit dem av Sovjetunionens vetenskapsmän, som ge sitt liv för det arbetande folket, som skapa förbund mellan unga och gamla vetenskapsmän, som bryta nya vägar för vetenskapen.

Deras namn är redan bekanta för hela folket. De är inom fysiken-matematiken Vinogradov, Helvich, inom tekniken Vlassovs, inom kemien Bach, inom biologien Komorov, inom agrarmin Lössenko, inom läkavetenskapen Bogomolets. Dessa kunn ej endast de främsta namnen. Här kunna vi ej uppräknat alla dem, som fått premier för sin stora insats för Sovjetstatens och dess folks bästa.

J. Goldman,
Viceordförande i MOPR-s
Centralkommitté i ESSR.

58 år sedan Karl Marx' död

Den 14 mars hade 58 år förflutit sedan grundaren av den vetenskapliga kommunismen Karl Marx dog. Marx höjde som den förste kampfaran för proletariets diktatur, för de förtrycktas befrielse från de exploaterandes ok.

Den store filosofen föddes 1818 i staden Trier i Tyskland. Han började redan tidigt sin revolutionära verksamhet och gjorde medarbetare i tidningen "Rheinische Zeitung". Efter det "Rheinische Zeitung" av preussiska regeringen indragits, slog han sig ned i Paris, där han blev bekant med Friedrich Engels. Senare blev han tvungen att lämna Paris på den preussiska regeringens anfordran. Han bosatte sig nu i Belgien. Där organiserade han det första internationella kommunistiska partiet "Kommunisternas Förbund", vilket på sin andra kongress gav Marx i uppdrag att tillsammans med Engels skriva "Kommunistiska Partiets Manifest", vilket blev världsberömt. Trots upprepade landsförvisningar och förföljelser lyckades det dock Marx att skriva det oödliga verket "Kapitalet".

Marx var i Internationals skapare och författare till flera geniala arbeten på politiska, ekonomiska, historiska och filosofiska områden. Marx lärde, att arbetarklassen för att göra gällande proletariets diktatur måste äga ett kommunistiskt parti. Marx blev för detta parti rådgivaren och den andliga ledaren ända till sin död år 1883.

Boskaphushållningens framsteg i USSR-s kolhosar

Om man tidigare i USSR-s kolhosar ägnade huvudintresset åt skötsel, så ha de nu på fordran av partiet och regeringen, för att kolhosernas liv skall bli mångsidigare, under de senaste åren gått in för en intensifiering av bildandet av boskapsfärmer i kolhoserna.

Till den 1 november 1940 fanns redan på 100 kolhosar 98 mjölkfärmer, 86 får- och getfärmer och 66 svinfärmer.

I samband med framstegen på kollektivhushållningens område, har även mjölkboskapens produktion stigit betydligt.

Krigsverksamheten i Europa och Afrika den gångna veckan

På den albanska fronten

Den första stora italienska offensiven i Albanien, som började den 11 mars, tillbakasköt de grekiska med stora förluster för italienarna. Oaktat det att italienarna förberedde sitt anfall med en häftig kanoneld och sände sina elittrupper i elden, kunde de inte vinna en tumsmädd mark. Efter att ha tillbakaskjutit det italienska anfall, övergick grekerna till motanfall och erövrade därvid många viktiga positioner från italienarna, samt tillfångatog därvid 3000 italienare, däribland många högre italienska officerare. Den italienska offensiven ägde rum i trakten omkring Tepelen och Kijajura och räckte i 7 dagar. I striderna deltog över 120 000 italienare, vilket antal mycket översteg motsvarande grekiska styrkor. Antal. Man antas att italienarna f. n. i Albanien ha 22-24 divisioner, men grekerna däremot endast 12-14. Om man kan tar det i betraktande, att en italiensk division är till antalet mindre än en grekisk och att i den inte finns tre fotregementen utan endast två, så blir dock styrkornas inbördes förhållande på den albanska fronten 1:2, 1:3 till italienarnas förmån.

Efter att den första offensiven misslyckades, började italienarna den 17 mars sin andra stora offensiv. Huvudplatsen för denna offensiv är Heksom förut den mellersta fronten. Men hittills ha de ännu inte haft någon framgång med sina häftiga anfall, som alla ha tillbakaskjutit av grekerna med stora förluster för italienarna. Även grekerna ha vid dessa anfall lidit stora förluster.

På den afrikanska fronten

I Ost-Afrika förmå engelsmännen forcera sin krigsverksamhet, så att de skola hinna slutföra de större operationerna innan regnerperioden börjar. När denna har börjat, är större operationer omöjliga att utföra.

Därför har också engelsmännen krigsverksamhet där blivit mycket livligare på sista tiden. Den 16 mars erövrade de Berbera, Brittiska Somalilands huvudstad, som italienarna ockuperade i augusti 1940. Med engelsmännens erövrande av denna viktiga hamnstad har italienarnas läge i Ost-Afrika blivit ännu mera kritiskt, då det nu är nästan omöjligt att sända hjälpstrupper dit. Ett nytt hot har därmed även uppstått mot Italiens viktigaste baser i Abessinien — Harrar och Diredda.

Kommunisterna har stort medhåll i Sverige

Stockholm den 14 mars. (TASS) På sista tiden har i Sverige föregått omval av fackföreningsorgan. Fackföreningsnärings reformistiska styrelse för en häftig strid mot de svenska kommunisterna. I och med omvalandet sände styrelsen för metallarbetarna ett cirkulär till de lokala organisationerna, i vilket det förbjöds att välja kommunister in i styrelsen för fackföreningsnärings underorganisationer. Styrelsen gör förslag att annullera kommunisternas mandat om de skulle väljas in.

I cirkuläret göres också påtryckning mot de vanliga partiölska arbetarna, som understöda de kommunistiska kandidaterna.

Tidningen "Arbetaren" talar om, att proteströrelsen bland metallarbetarna mot fackföreningsnärings styrelse omfattar en stor del av fackföreningsnärings medlemmar. I en del fackföreningsorganisationer i Stockholm, Göteborg och andra större industricentra har man valt de kommunistiska kandidaterna med en stor röstmajoritet.

Arbetsdagen förlänges i Italien.

"Corriere della Sera" skriver enligt TASS meddelande, att i och med sändandet av italienska arbetare på metallurgindustriens område till Tyskland man har beslutat att förlänga arbetsdagen för arbetare, som arbetar inom metallurgien och i andra metallverksindustrier, där det arbetas hela dygnet. I stället för tre avdelningar kommer i framtiden endast två och arbetsdagen förlänges genom detta till tolv timmar och arbetsveckan till 72 timmar. I företag, där det arbetas mindre än 24 timmar om dygnet, kommer en tio-timmars arbetsdag och 60-timmars arbetsvecka att införas.

Diplomatiska förbindelser mellan konungariket Thai och USSR

Som resultat av de underhandlingar, som på sista tiden fördes i Moskva mellan Ordföranden för Folkkommisariatet, samt Folkkommisariatet för Utrikes ärenden kamrat V. M. Molotov och vice Folkkommisariatet för Utrikes ärenden kamrat S. A. Losovski i ena sidan samt Konungariket Thais Minister hr. Pamon Montri och Konungariket Thais chargé d'affaires i Berlin hr. Pra Prasana Bidjajala i andra sidan överenskommo de båda parterna att upprätta diplomatiska, handels- och konsularförbindelser mellan USSR och Konungariket Thai.

Ställningen i Spanien

Den utländska pressen jämför våra dagars Spanien med ett dåligt ordnat koncentrationsläger, där svärten väntar. Folkets levnadstättning i städerna kan man beteckna med två ord: svält och arbetslöshet och på landet är ställningen ännu mera tragisk.

Så skriver "Vetsjerna Moskva" i sin överblick av läget i Spanien. Tidningen uppger, att Spaniens ekonomiska skillingen blir allt mera katastrofal. Nästan hälften av statens budget, som uppgår till 7200 pesetas, användes till förstärkandet av armén och uppehållet av en hård ordning i riket. Krigsakulden till Italien fastslags helt nyligen slutgiltigt till 5 miljarder lire. Förutom detta är Franco skyldig många italienska banker och organisationer, som i inbördeskriget understödde honom, 1200 pesetas i guld.

Industrien har gått tillbaka mycket. Första året efter inbördeskriget utgjorde textilproduktionen 36%, läderproduktionen 40%, och kemiproduktionen 50% av den normala före inbördeskriget. Ull- och textilindustrin har fått minska sin produktion huvudsakligen i brist på råvaror. Transporten har sjunkit med 50%. Stenkol brytes så litet, att det inte räcker till för landets egna behov.

Särskilt stor brist är det på bensin, papper, nickel och såpa. Bensin får man köpa från USA, men dess pris har mångdubbats. Detta gör att transporten blir alltför dyr och därmed stiger även priset på de viktigaste varorna.

Svårigheterna på livsmedelsområdet ha betydligt ökat med att de två sista årens skördar ha varit mycket dåliga. Vetskoroden har utgjort endast 50% av en medelskörd före inbördeskriget och med riskorden har förhållandet inte varit bättre. En stor del av potatis-skörden i Galicia gick förlorad. I provinserna Ciudad Real förstördes hela vinskörden.

Orsaken till den katastrofala ställningen på landet är den, att Francos regering inte förmår göra något till nytta för lantbrukshälsningen. Med alla slags skatter betungade bönder avsky att odla jorden. Dessutom ha de inte utskide och jordbruksredskap samt dragare att sköta jorden med. Men skattebördan växer med varje månad. I Andalusien har man nästan slutat upp med att odla jorden. Från bönderna fordras till och med sådana skulder tillbaka, som ha gjorts för 15 år sedan, i provinserna Lugo och Orense

har boskapskötseln förstörts. Om man kan få köpa djur på torget, så är det till ett pris, som överstiger förmågan. Så t. ex. kostar ett par oxar 20 000 pesetas.

Arbetslösheten är mycket stor. T. ex. i Bilbao, som är en av Spaniens största industricentra, ha redan 20% av alla arbetare under många månader varit arbetslösa. Vid järnvägen, där förut 25 000 personer arbetade, arbetar nu endast 12 000 personer. På samma sätt är även förhållandet i de metallurgiska företagen. På grund av arbetslöshet, svält och ett stort elände förekommer det i provinsen Sevilla många självmord. Invånarna ha förbjödits att klättra upp i tornet Giralda, varifrån vanligtvis självmördarna brukade hoppa ner.

Vid flyttandet av lediga platser ha alltid f. d. Francos soldater förtärliga. Men arbetslösheten är så stor, att även f. d. soldaterna få förståta de arbetslösa skuror. Endast i Asturien finns det 2000 f. d. soldater, som är arbetslösa. I Barcelona voro under det förra året över 10 000 arbetslösa registrerade. I många fabriker användas politiska fångar, som är tvungna att arbeta som trålar under följelästernas ständiga uppsyn. Det har blivit regel, att deras arbetsdag skall vara 12 timmar med undantag av en kvarts timma, som är avsedd för middag.

Aldrig förr har det i Spanien funnits en så stor skillnad mellan rika och fattiga som nu. Tiggarskårer uppfylla Madrids gator. På grund av arbetslöshet växer prostitutionen och även hemlösa barns antal växer. Människor leva i hus, som delvis ha förstörts av inbördeskriget. I de underjordiska stationerna vistas så många hemlösa människor, som om ett flertal luftanfall där ute skulle äga rum. Tuberkulosen sprider sig i allt större utsträckning.

På grund av den ställning som f. n. råder i Spanien blir arbetarnas, böndernas, soldaternas, kvinnornas, ungdomens och småborgarnas opposition mot Francoregeringen allt starkare. De politiska fångarnas antal i Spanien uppgår till 2 miljoner, som det officiellt meddelas. I bergen fortsättnas ännu med stor aktivitet partigångar-rörelsen. I Asturien råder f. n. i verkligheten krigsordning. Sådan är ställningen i Franco Spanien — slutar "Vetsjerna Moskva" sin artikel.

Är invasion i England möjlig?

Den kände engelske militärförfattaren general Fuller framhöll helt nyligen i sin artikel "Är invasion i England möjlig?", att ett sådant företag var omöjligt. Men stödjande sig på Tysklands stora förberedelser för invasion i England, säger Fuller, att denna invasion skall väntas och man skall förbereda sig för den.

I det krig, som f. n. pågår, hotar Tyskland att sända sina trupper över till de Brittiska öarna, där några flentliga trupper inte ha satt sin fot under de senaste tusen åren.

Överhuvudtaget är Englands försvarsmöjligheter mycket stora. Dess mänskliga och materiella resurser är mycket goda. Ständigt anlända till nya truppkontingenter från Australien och Nya Zeeland. Hade England i rätt tid infört allmän värnplik, så hade det kunnat sända 80-90 divisioner till Frankrike, som det gjorde under det första imperialistiska kriget, och då hade kanske kriget kunnat ta en annan vändning på den europeiska kontinenten.

Nu försöker England götgöra det, som det gör krigsunderlaget hade lämnat o gjort. På de Brittiska öarna finns det f. n. ett mycket stort antal krigsmaskiner och deras mängd växer med varje dag.

Möjligheten att anfalla de Brittiska öarna och överföra kriget dit är mycket reell. Engelska kanalen är inte bred. Tyskland, som har ockuperat franska, transporterats mycket tyska trupper till

belgiska och holländska kusten, hotar därifrån Englands hela syd-östra och sydliga kust. De divisioner, som England f. n. äger, räcka knappast till att tillbakakasta ett tyskt anfall.

Man får anta, att huvudstyrkan av den tyska armén inte sändes till de Brittiska öarna luftvägen. En antaglig luftdessant i England betecknas endast som en förtrupp och därför spelar den ingen stor roll. Som vi veta, behövs inte det tyska överbefälet vid genomfördandet av den s. k. "Weygand-planen" vid operationerna mot Paris och vid förstörandet av de retirerande trupperna luftdessanter. Antagligen bevarar det tyska överbefälet sina luftdessanter för att uppnå sina mål i framtiden.

Som krigsverksamheten på västfronten visade, är de tyska krigsstyrkorna i stånd att bereda sina motståndare många överraskningar både strategiskt och taktiskt. Även i de kommande operationerna mot England har Tyskland bestämt några taktiska överraskningar för England.

Anfall mot England sker antagligen över någon av La Manches hamnar och riktas mot Englands syd-östra kust. Man kan med säkerhet säga, att denna riktning endas, är en del av anfallplanen i dess helhet. Mycket reellare är det, att anfallet företas på en gång från många punkter. Redan nu anmärka uppmärksamma iakttagare, att på sista tiden

Norge och sammandragits vid Skandinavien västkust. Därifrån kommer ett anfall antagligen att riktas samtidigt mot Skottland och Östskusten.

Vid överenskomsten av tyska trupper över La Manche och Nordsjön komma tyska trupper att använda sig av mindre fartyg, motorbåtar medräknade, som inte så lätt bli utsatta för luftangrepp och minörna. Som den engelska tidningen "Daily Mail" meddelar, ha i Rotterdam dockor sammandragits över många hundra flottor, som är avsedda för invasion i England. Alla dessa ha försörts med särskilda apparater mot magnetiska minör. I en av Hollands dockor stå ätta flottor och sex bogserbåtar, som ha färgats vita och på vars sidor målats röda kors. Två stora holländska oceanångare ha ombyggts till transportfartyg för trupper. Det ena av dessa fartyg har just blivit byggt för snabb landstigning av tanks och motoriserade trupper.

Det tyska luftvapnet kan uppfylla de ansvarsfulla uppgifterna att hindra eventuella luft- och sjödessanter av motsvarande engelska stridskrafter. Efter det deesanterna ha landat i England, kan det tyska luftvapnet mycket hjälpa till att förverkliga erövringen av England.

En stor roll kunna även de tyska långskjutande kanonerna spela, vilka kunna beteckna hela La Manche med en kraftig eld mot engelska krigsfartyg. Det faktum, att engelska transportfartyg vid evakueringen av trupper från Dunkerque kommo under kanoneld från tyska batterier, som hade upprättats vid Calais och inte under hela dagen kunde anlända direkt till Dover, karakteriserar

allra bäst de tyska strandbatteriernas möjligheter.

I samband med den tyska taktiken i de kommande krigsoperationerna fästes uppmärksamheten även på ett annat faktum: tyska ubåtar. Kanske förbereder sig Tyskland för de kommande operationerna på detta område för någonting nytt, som även Hitler sade i sitt tal den 30 januari d. 4.

"Krasnaja Zvezda" skriver, att blockadrandet av de Brittiska öarna från tyskarnas sida på sista tiden har blivit intensivare. Dessa fartyg, som transporterar krigsmateriel till England från Amerika, utgåro ännu ett stort mål för Tyskland flygplan och ubåtar. Ett samarbete mellan dessa båda ger ofta goda resultat i såväl enkelt skeppstönage.

England å sin sida gör allt för att vara förberett att mottaga den kommande tyska dessanten och tillbakakasta samt förinta den. Man har informerat många tusen mindre truppheter, som vid den första alarmsignalen är färdiga att gripa in mot den fiendliga invasionen. Till alla rådjongerna i England har sänds ett stort antal lätta tanks. I många områden, där det ligger viktiga flygfält och större landvägar, har man byggt barrikader och utsatt bevakade poster, som skola bevakas dessa platser mot en eventuell "femte kolonnas" sabotage. Många rådjonger, som ha stor strategisk betydelse, ha minneras. På flera viktiga platser har man uppsatt kuleprutor, som skyddas av upplagda sandäckar. Många broar ha tagits under militär bevakning. Civilpersoner få överhuvudtaget ej närma sig dessa.

Starka polispatruller ha utplacerats i större skogsområden. Tusentals polisofficierare ha fått instruktioner, om hur man skall förståta de tyska fallackärmshopparna. Även så har man på järnvägen företagit övningar mot tyska luftdessanter och den s. k. "femte kolonnen". Lokomotivförarna ha fått order att genast förinta lokomotivet, om det ser ut som om det skulle falla i fiendens händer.

Från bilarna, bussarna och andra transportfordon har på regeringens bestämmelse borttagits radio. Från alla landvägar har man borttagit alla märken, också vägvisarna, som kunna vara fienden till nytta vid hans luryckning. Barn och civilpersoner ha i massor evakuerats från Englands östra kust, där man har uppsatt kanoner.

Men Englands krigstankar begränsas inte endast med försvarsförberedelser. Det nya avslutade kriget på västfronten visade, att trupper, som ha förberetts endast för positions- och försvarskrig, inte är "någonting värda", — och man kan vara säker på, att trupper, som ha förberetts för anfall, är mycket starkare även vid försvar. I sitt sista tal framhöll Churchill ännu en gång, att England skall få en slutlig seger över Tyskland, om det förstär att på till anfall i rätt tid. Men en seger kan inte vinnas med defensiv. Antagligen har man för avsikt att uppsöka motståndaren i hans eget land. Ty som Eden sade: "Den dagen skall komma när alla styrkor England fogar över skickas i krig mot fienden, var han än befinner sig."